

OBSAH

A. NORMY A PŘEDPISY PRO TECHNICKY DŮLEŽITÉ LÁTKY A KONSTRUKCE.	1
I. Stavební, strojní a příbuzné normy	3
II. Nařízení, vyhlášky a technické předpisy	16
III. Stavební typisace	19
B. ZATÍŽENÍ.	20
I. Váhy staviv a skladových hmot.	20
a) Přirozené kameny	21
b) Sypká staviva a suché násypy	21
c) Cihly, tvárnice a keramická staviva	21
d) Desky a izolace.	22
e) Stavební dříví	22
f) Kovy.	22
g) Paliva	23
h) Zemědělské plodiny, poživatiny, krmiva a hnojiva.	23
k) Kapaliny	24
l) Jiné látky	24
m) Některé ústrojné látky	25
II. Váhy stavebních součástí	25
a) Zdivo.	25
α) Zdivo kamenné	25
β) Zdivo cihlové a tvárnicové	25
b) Betony	26
c) Malty a omítky	26
d) Mazaniny, dlažby a úpravy povrchů.	26
e) Násypy a výplně	26
f) Stropy	26
g) Schody	27
h) Krytiny.	28
α) Krytiny taškové (z tašek pálených i cementových)	28
β) Krytiny osinkocementové (eternit a pod.) a břidlicové	28
γ) Krytiny plechové	28
δ) Krytiny lepenkové	28
ε) Jiné krytiny.	29
k) Střechy	29
III. Zeminy	29
Tab. 1. Objemové váhy a třecí úhly zemin	30

IV. Nahodilá zatížení	31
a) Vyznačování nahodilého zatížení v hotové stavbě	31
b) Zatížení stropů, střeš, lešení a pod.	31
α) Stropy	31
Tab. 2. Užitečná zatížení.	31
β) Schody, zábradlí a poprsníky	33
γ) Tribuny a lešení.	33
δ) Střechy a římsy	33
ε) Garáže a průjezdy	33
Tab. 3. Rozměry a váhy motorových vozidel	34
ζ) Dynamický součinitel.	34
η) Dovolené zmenšení užitečných zatížení	34
V. Zatížení sněhem.	35
VI. Zatížení větrem	35
a) Všeobecná ustanovení.	35
Tab. 4. Zatížení větrem	36
b) Uzavřené stavby obvyklého tvaru	37
α) Vnější stěny budov	37
β) Nakloněné stěny, střešní plochy a vazníky	37
γ) Nosné konstrukce budov	37
c) Stavby otevřené a částečně otevřené	38
α) Vnější stěny budov	38
β) Nakloněné stěny, střešní plochy a vazníky	38
γ) Nosné konstrukce budov	39
d) Stavby věžovitého tvaru	39
e) Stavby zvláštní	39
f) Nosníky	40
g) Příhradové věže a stožáry	40
h) Lana a vlajky	40
VII. Vliv tepelných změn	40
Tab. 5. Součinitelé pružnosti a tepelné roztaživosti oceli a litiny.	41
VIII. Zatížení pojezdnými jeřáby.	41
a) Hlavní zatížení.	41
Tab. 6. Vyrovnávací součinitel	41
b) Vedlejší zatížení	42
α) Bočné rázy	42
β) Brzděné síly	42
γ) Tlak větru	42
δ) Zatížení lávek a schodů.	42
ε) Vliv tepelných změn	42
ζ) Zatížení sněhem.	42
c) Zatížení několika jeřáby	42
Tab. 7. Pojezdné jeřáby s ručním pohonem (typ první).	43
Tab. 8. Pojezdné jeřáby s ručním pohonem (typ druhý)	44
Tab. 9. Pojezdné jeřáby s elektrickým pohonem (typ první).	45
Tab. 10. Pojezdné jeřáby s elektrickým pohonem (typ druhý)	46
IX. Bočné síly tlačných prutů.	48
X. Zatížení přenosných konstrukcí	48

Tab. 216.	Jeřábové kolejnice	384
Tab. 217.	Žlábkové kolejnice pro pouliční dráhy	385
Tab. 218.	Kolejnice pro visuté lanové dráhy	385
Tab. 219.	Ocelové štetovnice	386
Tab. 220.	Vlnité plechy	387
Tab. 221.	Obvyklé stavební šířky a největší válcovní délky vlnitých plechů	390

N. SPOJOVACÍ PROSTŘEDKY 393

Tab. 222.	Nýty	393
Tab. 223.	Únosnost n průřezů nýtových v tunách	395
Tab. 224.	Šroubové závity	404
Tab. 225.	Černé šrouby do dřeva s šestihrannou hlavou	405
Tab. 226.	Černé šrouby	406
Tab. 227.	Únosnost šroubů v tunách	407
Tab. 228.	Značení nýtů a šroubů na výkresech	408
Tab. 229.	Svary	408
Tab. 230.	Únosnost svarů v tunách na 1 délkový cm	410

O. VÁHY A JINÉ 411

Tab. 231.	Váhy 1 m ² plechů z různých kovů	411
Tab. 232.	Váhy páskových, plochých a širokých ocelí	412
Tab. 233.	Váhy ocelí kruhových, čtvercových a šestihranných	414
Tab. 234.	Váhy kruhové ocelí, je-li průměr v angl. palcích	414
Tab. 235.	Váhy tvarových ocelí	415
Tab. 236.	Váhy betonářských ocelí	416
Tab. 237.	Váhy nýtových půlkulových hlav a kruhových vložek	416
Tab. 238.	Součinitelé tření klouzavého	417
Tab. 239.	Převod anglo-amerických měr a vah na soustavu metrickou	419
Tab. 240.	Některé technické a fysikální jednotky	420
	Recká abeceda	422

XI. Zatižení mostů	48
a) Druhy zatižení	48
α) Hlavní zatižení	48
β) Vedlejší zatižení	48
γ) Celkové zatižení	49
δ) Namáhání mimořádná	49
ε) Namáhání podružná a přídavná	49
b) Zatižení stálé	49
Tab. 11. Objemové váhy hmot	49
c) Nahodilé zatižení mostů na drahách normálního rozchodu (1435 mm)	50
α) Zatižení hlavní	50
1. Zemní tlak	50
2. Statické účinky pohyblivého zatižení	50
3. Dynamické účinky pohyblivého zatižení	51
Tab. 12. Dynamický součinitel pro ocelové jednokolejné železniční mosty	52
4. Odstředivé síly	53
Tab. 13. Největší dovolená rychlost jízdy v obloucích	53
5. Zvětšení zemního tlaku vyvozené pohyblivým zatižením	53
6. Tlaky na zábradlí	54
7. Zatižení sněhem	54
8. Předpětí	54
9. Vlivy zmenšující trvale předpětí nebo účinnost sprážení	54
β) Zatižení vedlejší	54
1. Zatižení větrem	54
2. Brzděné síly	55
3. Bočné rázy	55
4. Tření v ložiskách	55
5. Tepelné změny, tepel. rozdíly, objemové změny, dotvarování	55
a) Konstrukce ocelové	56
b) Konstrukce ze železového betonu	56
c) Konstrukce dřevěné	56
d) Konstrukce betonové a zděné	56
e) Konstrukce ocelobetonové	57
Tab. 14. Poměrné smrštění betonu a součinitel dotvarování betonu	58
f) Konstrukce předpjaté	58
6. Tlak ledu	59
7. Ssedání podpěr	59
d) Nahodilé zatižení mostů na úzkorozchodných a drobných drahách	59
e) Nahodilé zatižení silničních mostů	59
α) Zatižení hlavní	59
1. Zemní tlak	59
2. Statické účinky pohyblivého zatižení trvalých mostů	59
Tab. 15. Zatižení silničních mostů	60
3. Statické účinky pohyblivého zatižení trvalých lávek	61
4. Statické účinky pohyblivého zatižení zatímních mostů	61
5. Dynamické účinky pohyblivého zatižení	62
Tab. 16. Dynamický součinitel pro silniční mosty	62
6. Odstředivé síly	63
7. Zvětšení zemního tlaku vyvozené pohyblivým zatižením	63
8. Tlaky na zábradlí a svodidla	63
9. Zatižení sněhem	63
10. Předpětí	63
11. Vlivy zmenšující trvale předpětí nebo účinnost sprážení	64

β) Zatížení vedlejší	64
1. Zatížení větrem	64
2. Brzdné síly	64
3. Tření v ložiskách	64
4. Tepelné změny, tepelné rozdíly, objemové změny, dotvarování	64
5. Konstrukce předpjaté	64
6. Tlak ledu.	65
7. Ssedání podpěr	65
f) Nahodilé zatížení mostů pro kombinovanou dopravu železniční a silniční	65
g) Nahodilá zatížení výjimečná	66
h) Mimořádná namáhání.	67
i) Podružná a přídatná namáhání	67

C. SOUČINITELÉ PEVNOSTI A PRUŽNOSTI. 67

I. Kovy 67

Tab. 17. Válené ocele třídy 10 69

Tab. 18. Válené a kované ocele třídy 11 70

Tab. 19. Válené a kované ocele třídy 12 73

Tab. 20. Slitinové a kované ocele třídy 12 73

Tab. 21. Ocele nerezavějící, žárovzdorné a ke zvláštním účelům 75

Tab. 22. Ocele na odlitky 75

Tab. 23. Temperovaná litina. 76

Tab. 24. Šedá litina. 76

Tab. 25. Lehké kovy 76

Tab. 26. Měď a její slitiny 78

Tab. 27. Různé kovy 79

Tab. 28. Drahé kovy 80

Tab. 29. Ložiskové kovy. 80

II. Dřevo 81

Tab. 30. Průměrné pevnosti stavebních dřev 82

Tab. 31. Průměrné pevnosti jehličnatých dřev a dřeva dubového 82

Tab. 32. Technicky důležité vlastnosti některých dřev 85

Tab. 33. Porovnání dvou druhů dřev, nezlepšených a zlepšených 86

III. Kameny. 87

a) Pevnost, objemová váha, nasákavost a obrusnost 87

α) Kameny v kusech 87

Tab. 34. Mezní a průměrné hodnoty objemových vah, pevností v tlaku, nasákavostí a obrusností některých kamenů 88

Tab. 35. Pevnosti v ohybu některých kamenů. 93

Tab. 36. Pevnosti některých našich kamenů, zjištěné zkouškami 93

β) Kamenná staviva sypká a jiné sypké hmoty 94

Tab. 37. Objemové váhy a třecí úhly některých sypkých hmot 94

Tab. 38. Čáry zrnitosti kamenných součástí 96

b) Pružnost přirozených kamenů 96

Tab. 39. Průměrné moduly pružnosti některých kamenů 97

c) Součinitelé roztaživosti teplem některých kamenů 98

IV. Cihly a jiné stavební výrobky, malty, zdivo a beton	98
a) Cihly	98
α) Plně vápenopískové cihly	98
Tab. 40. Vlastnosti plných vápenopískových cihel	98
β) Plně vápenostruskové cihly	99
Tab. 41. Vlastnosti vápenostruskových cihel	99
γ) Cihly škvárové	99
δ) Lehké cihly struskové	99
ε) Křemelinové cihly	100
ζ) Desky a tvárnice ze sádry	100
η) Desky a tvárnice korkové	100
θ) Desky a tvárnice rašelinové	100
κ) Pálené cihly ze zemitých surovin	100
Tab. 42. Druhy a vlastnosti plných pálených cihel	101
Tab. 43. Druhy a vlastnosti děrovaných nosných pálených cihel	101
Tab. 44. Vlastnosti pálených komínovek	102
Tab. 45. Druhy a vlastnosti voštinových cihel	102
Tab. 46. Druhy a vlastnosti lehčených pálených cihel	103
λ) Zárovzdorné cihly	103
μ) Pevnost cihel v tahu	104
Tab. 47. Pevnost cihel při různých druzích namáhání	104
b) Dlaždice, obkládačky, kachle	104
Tab. 48. Druhy a vlastnosti půdovek	104
α) Půdovky	105
β) Kameninové dlaždice podlahové	105
γ) Pórovinové obkládačky glazované	105
δ) Kachle	105
ε) Mazaniny, xylolit a pod.	105
Tab. 49. Zkoušky xylolitu na tělísčích zhotovených zvlášť	106
c) Tašky, eternit, lepenky	106
Tab. 50. Vlastnosti pálených tašek	106
Tab. 51. Vlastnosti eternitových desek	107
d) Kameninové trouby	107
e) Tepelná vodivost cihel, desek a pod.	108
Tab. 52. Střední tepelná vodivost cihel, desek a pod.	108
V. Malty a j. pojiva, vyplňovací a podobné látky	108
a) Vápno	108
Tab. 53. Požadovaná pevnost vápen	109
b) Cement	109
Tab. 54. Požadované pevnosti cementové malty	109
c) Jiná pojiva, vyplňovací a j. látky	111
Tab. 55. Pevnosti různých pojiv, vyplňovacích a j. látek	111
VI. Zdivo cihelné a kamenné	111
Tab. 56. Pevnost cihelného zdiva zjištěná zkouškami	112
Tab. 57. Pevnost v tlaku kamenného zdiva lomového zjištěná zkouškami	115
VII. Beton	116
a) Nosné betony	116
Tab. 58. Druhy betonů	119
b) Lehké betony	124
Tab. 59. Lehké betony	125
c) Pružnost betonu, malt, cihel a zdiva	126
α) Beton	126

Tab. 60. Pevnost a pružnost různých betonů zjištěná zkouškami	126
β) Cihly, malta vápenná a j. látky	128
Tab. 61. Pevnost a pružnost cihel v tlaku	129
Tab. 62. Pevnosti a moduly pružnosti různých druhů cihel	129
γ) Zdivo	129
Tab. 63. Pevnost a pružnost cihelného zdiva podle zkoušek	130
δ) Konstanta Poissonova pro různá staviva	130
Tab. 64. Konstanta Poissonova různých staviv	131
Tab. 65. Moduly pružnosti, tepelné roztaživosti a konstanta Poissonova pro staviva mostních staveb	131
ε) Součinitelé roztaživosti teplem zdiva a j. látek	132
Tab. 66. Součinitelé roztaživosti teplem různých látek	132
VIII. Dráty, lana, řemeny, dopravní pásy a pod.	132
a) Dráty a lana kovová	132
Tab. 67. Dráty na ocelová lana	133
Tab. 68. I. Lana pro jeřáby a zdvihadla	134
Tab. 69. II. Lana pro zvláštní účely. III. Lana pro výtahy s hnacími kotouči	135
Tab. 70. IV. Lana těžná. V. Lana vrátková. VI. Lana návěstní	136
Tab. 71. VII. Lana plochá. VIII. Lana vyrovnávací i těžná	137
b) Řetězy	137
Tab. 72. Článekové řetězy	138
Tab. 73. Kloubové řetězy	139
c) Lana konopná	139
Tab. 74. Lana pro jeřáby z konopí italského a jugoslávského	139
Tab. 75. Nosnost lan pro jeřáby z konopí ruského nebo bádenského	140
d) Hnací řemeny, dopravní pásy a pod.	140
Tab. 76. Pevnosti hnacích řemenů, pásů, provazů a pod.	140
IX. Guma, gutaperča, balata.	141
a) Guma	141
α) Měkká guma	141
1. Měkká guma s přírodním kaučukem	142
Tab. 77. Měkké gummy s přírodním kaučukem (druhy, jež nevzdorují olejům)	143
2. Měkká guma s umělým kaučukem	144
Tab. 78. Měkké gummy s umělým kaučukem (druhy, jež nevzdorují olejům)	145
Tab. 79. Měkké gummy s umělým kaučukem (s průměrnou olejovzdorností)	146
Tab. 80. Měkké gummy s umělým kaučukem (s dobrou olejovzdorností)	147
Tab. 81. Měkké gummy s umělým kaučukem (s největší olejovzdorností)	148
β) Tvrdá guma (ebonit)	148
Tab. 82. Vlastnosti tvrdé gummy (ebonitu)	149
b) Gutaperča	149
c) Balata	149
X. Umělé látky	150
a) Celulose	150
b) Proteinové	150
c) Plastické	151
α) Lisovací látky	151
1. Teplem tvrditelné pryskyřice	151
2. Teplem netvrditelné pryskyřice	151
Tab. 83. Vlastnosti umělých látek celulosových a j.	152
Tab. 84. Přehled lisovacích hmot tvrditelných	154
Tab. 85. Přehled označení a složení lisovacích hmot tvrditelných	155

Tab. 86. Vlastnosti lisovacích hmot tvrditelných obsažených v normě	156
Tab. 87. Mechanické vlastnosti lisovacích hmot nenormovaných	158
Tab. 88. Tepelné a technologické vlastnosti lisovacích hmot nenormovaných	158
Tab. 89. Mechanické vlastnosti tvrzených papírů a tkanin i vrstvených látek tvrditelných	160
Tab. 90. Tepelné a technologické vlastnosti tvrzených papírů a tkanin i vrstvených látek tvrditelných	160
Tab. 91. Vlastnosti tvrzeného dřeva (lignofolu)	162
β) Vrstvené umělé látky	163
1. Tvrzené papíry	163
2. Tvrzené tkaniny	163
3. Tvrzená dřeva	164

D. DOVOLENÁ NAMÁHÁNÍ 164

I. Dovolená namáhání ve strojních konstrukcích 164

Tab. 92. Dovolená namáhání oceli a litiny ve strojních konstrukcích 165

II. Dovolená namáhání ve stavebních konstrukcích 165

Tab. 93. Druhy oceli na ocelové konstrukce pozemního stavitelství 167

Tab. 94. Dovolená namáhání konstrukčních částí z oceli 10003 a oceli řady 37 167

Tab. 95. Dovolená namáhání konstrukčních částí z oceli řad 45 a 52 168

Tab. 96. Dovolená namáhání šroubů 168

Tab. 97. Dovolená namáhání nýtů a šroubů 169

a) Namáhání na únavu 170

Tab. 98. Zmenšovací součinitelé při namáhání na únavu 171

b) Ložiska a klouby 171

Tab. 99. Dovolená namáhání ložisek a kloubů 172

III. Dovolená namáhání ocelových konstrukcí mostů 172

a) Základní materiál 172

b) Ocel na nýty a šrouby 172

c) Elektrody 172

d) Litá a kovaná ocel 172

e) Součinitelé pružnosti a tepelné roztaživosti 172

f) Základní dovolená namáhání 172

Tab. 100. Stavební oceli a jejich základní dovolená namáhání 173

g) Dovolená namáhání při zatížení bez nebezpečí únavy materiálu 173

h) Dovolená namáhání při zatížení způsobujícím nebezpečí únavy 173

Tab. 101. Dovolená namáhání, není-li nebezpečí únavy materiálu 174

Tab. 102. Zmenšení dovolených namáhání, je-li nebezpečí únavy materiálu 175

k) Dovolená namáhání ložisek a kloubů 175

Tab. 103. Dovolená namáhání ložisek a kloubů 176

Tab. 104. Dovolená namáhání ocelových mostních konstr. z oceli řady 37 a 45 176

Tab. 105. Dovolená namáhání ocelových mostních konstrukcí z oceli řady 52 177

Tab. 106. Dovolená namáhání nýtů na tah 177

IV. Dovolená namáhání dřevěných konstrukcí 177

a) Dřevěné konstrukce pozemního stavitelství 177

Tab. 107. Dovolená namáhání dřevěných konstrukcí pozemního stavitelství 178

Tab. 108. Dovolená namáhání dřeva šikmo k vláknům 178

b) Dovolená namáhání spojů dřevěných konstrukcí 179

Tab. 109. Hřebíkové spoje a jejich dovolená zatížení 179

c) Dovolená namáhání dřevěných mostů 180

Tab. 110. Dovolená namáhání dřevěných konstrukcí mostů	180
d) Dovolená zatížení mostních pilot	181
V. Dovolená namáhání přenosných konstrukcí	181
Tab. 111. Dovolená namáhání strojních součástí přenosných konstrukcí	182
VI. Dovolená namáhání zdiva, kvádrů a skla	183
Tab. 112. Dovolená namáhání zdiva a kvádrů pozemních staveb.	183
Tab. 113. Dovolená namáhání zdiva a kvádrů mostních staveb	184
VII. Požadované pevnosti a dovolená namáhání betonu	184
Tab. 114. Druhy betonu a požadované pevnosti.	185
Tab. 115. Dovolená namáhání betonu	185
Tab. 116. Zaručené meze pružnosti oceli výztuží a jejich převodní součinitelé	186
Tab. 117. Mezní napětí betonu na mezi únosnosti.	187
Tab. 118. Požadované nejmenší stupně bezpečnosti proti dosažení meze únos-	187
nosti.	
Tab. 119. Dovolená namáhání kominů ze železového betonu	188
VIII. Dovolená namáhání základové půdy	189
Tab. 120. Dovolená namáhání základové půdy	190
Tab. 121. Dovolená namáhání základové půdy	191
E. SOUČINITELÉ VZPĚRNOSTI.	192
Tab. 122. Součinitelé vzpěrnosti pro ocel 10 003 a oceli řady 37	192
Tab. 123. Součinitelé vzpěrnosti pro oceli řady 45.	193
Tab. 124. Součinitelé vzpěrnosti pro oceli řady 52.	194
Tab. 125. Zmenšovací součinitelé momentu setrvačnosti pro pruty proměnného	195
průřezu	
Tab. 126. Součinitelé vzpěrnosti pro ocel St 00.12, konstr. ocel obch. a St 37.12.	196
Tab. 127. Součinitelé vzpěrnosti pro ocel Cc a C 38	197
Tab. 128. Součinitelé vzpěrnosti pro ocel St 52	198
Tab. 129. Součinitelé vzpěrnosti pro litinu	199
Tab. 130. Součinitelé vzpěrnosti pro ocel C 37	200
Tab. 131. Součinitelé vzpěrnosti pro ocel C 52	201
Tab. 132. Součinitelé vzpěrnosti pro dřevo.	202
Tab. 133. Součinitelé vzpěrnosti pro dřevo.	203
Tab. 134. Součinitelé vzpěrnosti pro dřevo	204
Tab. 135. Součinitelé vzpěrnosti pro prostý a pro železový beton	205
Tab. 136. Součinitelé vzpěrnosti pro prostý a pro železový beton	206
F. PRŮHYBY A NADVÝŠENÍ	206
a) Konstrukce pozemního stavitelství	206
α) Ocelové konstrukce	206
Tab. 137. Dovolené průhyby nosníků z oceli	207
β) Dřevěné konstrukce	207
γ) Konstrukce ze železového betonu	207
b) Konstrukce mostního stavitelství	208
α) Ocelové mostní konstrukce	208
β) Dřevěné mostní konstrukce	209
γ) Mostní konstrukce ze železového betonu	209

δ) Ocelobetonové mostní konstrukce	209
ε) Předpjaté betonové mostní konstrukce	210
c) Výpočet průhybu	210
Tab. 138. Nutná výška ocelového prostého nosníku pro daný průhyb	211
Tab. 139. Ohybové momenty a prohnutí nosníků	212

G. PRŮŘEZY ZE ŽELEZOVÉHO BETONU 215

Tab. 140. Návrh obdélníkových průřezů ze železového betonu podle dovoleného namáhání	215
Tab. 141. Návrh průřezu T jednoduše vyztuženého, jde-li osa žebrem, podle dovoleného namáhání	221
Tab. 142. Návrh obdélníkových průřezů s jednoduchou výztuží, namáhaných prostým ohybem, podle stupně bezpečnosti	223
Tab. 143. Hospodárny návrh průřezu T, jde-li neutrálná osa deskou, podle stupně bezpečnosti	226
Tab. 144. Hospodárny návrh průřezu obdélníkového, trojúhelníkového a úhelníkového, podle stupně bezpečnosti	227
Tab. 145. Součinitelé pro návrh sloupů s výztuží Hennebiqueovou	227
Tab. 146. Osmiboké sloupy z ovinutého betonu, namáhané dostředným tlakem	229
Tab. 147. Kruhové sloupy z ovinutého betonu namáhané dostředným tlakem	229
Vysvětlení k tabulkám 142 až 147	230

H. TĚŽIŠTĚ, MOMENTY SETRVAČNOSTI A MODULY PRŮŘEZOVÉ 233

Tab. 148. Vybrané průřezy	233
Tab. 149. Přibližné vzorce pro poloměry setrvačnosti	249
Tab. 150. Jádra některých průřezů	252
Tab. 151. Moduly průřezové a momenty tuhosti za prosté pružnosti v kroucení	256
Tab. 152. Průřez obdélníkový	258
Tab. 153. Průřez kruhový	266
Tab. 154. Průřez mezikružný	268
Tab. 155. Kruhové průřezy po obou stranách nebo po jedné straně přitesané	272
Tab. 156. Kruhové průřezy po obou stranách přitesané	273

I. NOSNÍKY 274

Tab. 157. Válené ocelové nosníky I	274
Tab. 158. Poloviny válených ocelových nosníků I	278
Tab. 159. Nosníky I bez jedné příruby normalisované	280
Tab. 160. Části nosníků I se stejnými momenty setrvačnosti vzhledem k oběma osám normalisovaných	280
Tab. 161. Nosníky I oslabené nýty v přírubách	281
Tab. 162. Nosníky I oslabené nýty v přírubách	282
Tab. 163. Nosníky I na příhradové konstrukce a železniční vozy	284
Tab. 164. Nosníky C drobné, na příhradové konstrukce, na železniční vozy a stavědla	285
Tab. 165. Nosníky I o širokých přírubách	286
Tab. 166. Poloviny nosníků I o širokých přírubách	286
Tab. 167. Dvojice nosníků I	288
Tab. 168. Válené ocelové nosníky C	290
Tab. 169. Nosníky C oslabené nýty v přírubách	294
Tab. 170. Nosníky C oslabené dvěma nýty v přírubách	295
Tab. 171. Momenty a poloměry setrvačnosti průřezu C vzhledem k ose mimo-těžištní	296
Tab. 172. Momenty a poloměry setrvačnosti dvojic průřezů C	302

K. ÚHELNÍKY 304

Tab. 173. Úhelníky rovnoramenné normalisované	304
Tab. 174. Úhelníky rovnoramenné	306
Tab. 175. Úhelníky nerovnoramenné normalisované	312
Tab. 176. Úhelníky nerovnoramenné	316
Tab. 177. Úhelníky rovnoramenné oslabené jedním nýtem	328
Tab. 178. Úhelníky rovnoramenné oslabené nýty	329
Tab. 179. Úhelníky nerovnoramenné oslabené jedním nýtem	332
Tab. 180. Úhelníky hlavičkové	333
Tab. 181. Momenty a poloměry setrvačnosti dvou rovnoramenných úhelníků	335
Tab. 182. Momenty a poloměry setrvačnosti dvou rovnoramenných úhelníků křížem postavených	340
Tab. 183. Momenty a poloměry setrvačnosti dvou nerovnoramenných úhelníků	341

L. SVAŘOVANÉ A NÝTOVANÉ NOSNÍKY 345

Tab. 184. Momenty setrvačnosti stěn tloušťky 1 cm	345
Tab. 185. Momenty setrvačnosti horní a dolní pásnice šířky 1 cm	346
Tab. 186. Momenty setrvačnosti nýtových otvorů pro výpočet oslabení nýty	351
Tab. 187. Moduly průřezové svařovaných plnostěnných nosníků	352
Tab. 188. Momenty setrvačnosti čtyř rovnoramenných úhelníků	354
Tab. 189. Momenty setrvačnosti čtyř nerovnoramenných úhelníků	357
Tab. 190. Moduly průřezové nýtovaných plnostěnných nosníků s rovnoramennými úhelníky	360
Tab. 191. Moduly průřezové nýtovaných plnostěnných nosníků s nerovnoramennými úhelníky	362
Tab. 192. Moduly průřezové skříňových nosníků	364
Příklady užití tabulek	364
Tab. 193. Průměr nýtů a poloha roztečných čar některých tvarových ocelí	367
Tab. 194. Nosníky I s připojeným průřezem $\sqcap$	368
Tab. 195. Dvojice nosníků $\sqsubset$ s vloženým I	369
Tab. 196. Dvojice nosníků $\sqsubset$ s pásnicí na jedné straně	370
Tab. 197. Dvojice nosníků $\sqsubset$ s pásnicemi na obou stranách	371
Tab. 198. Pruty průřezu T svařované	372
Tab. 199. Pruty průřezu T nýtované s rovnoramennými úhelníky	373
Tab. 200. Pruty průřezu T nýtované s nerovnoramennými úhelníky	374

M. JINÉ PRŮŘEZY 375

Tab. 201. Tenkostěnné nosníky	375
Tab. 202. Válené nosníky průřezu L	376
Tab. 203. Válená ocel T se zaoblenými hranami	377
Tab. 204. Válená ocel T úzká s ostrými hranami	378
Tab. 205. Válená ocel T poloviční s ostrými hranami	378
Tab. 206. Rovnoramenné úhelníky ostrohranné	379
Tab. 207. Ocel podlažnicová (zorés)	379
Tab. 208. Válená ocel kvadrantová	380
Tab. 209. Největší rozměry žebrovaných plechů	380
Tab. 210. Válené ocelové okenní příčle	381
Tab. 211. Lištová ocel	381
Tab. 212. Pásnice s nosem pro svařované konstrukce	382
Tab. 213. Ocelové příčle pro zasklení bez tmele	382
Tab. 214. Kotevní kolejnice soustavy Jordahlovy	383
Tab. 215. Kolejnice železniční, důlní a polní	383